

Tredje søndag i fasten 2025

Salmer: 736, 338, 166, 292, 52

Kom, Herre Jesus. Amen.

5 Mos 18, 9-15; Ef 5, [1]6-9; Luk 11, 14-28

Et rige i splid med sig selv kan ikke bestå, siger Jesus, og det er jo sandt. Hvis han er besat af Beelzebul, så giver det ikke mening, at han uddriver dæmoner, for så ville han gøre skade på sig selv. Så Jesus er Guds søn, der uddriver dæmoner ved den hellige Ånd, han er den, der bringer Guds rige med sig ved at være blandt mennesker ved at komme til os som menneske. Og tilhører vi Guds kirke, skal også vi være blandt mennesker. Det blev vi præster for fem år siden til en vis grad forhindret i, da Danmark lukkede ned, fordi coronaen var kommet til landet. Buddet »Du må ikke slå ihjel« blev mottoet for vort samvær de næste to år, og i dag, hvor vi hører om det hus, der står fejlet og prydet, har jeg lyst til at komme med min egen personlige

beretning om, hvordan jeg oplevede forløbet under coronaen, fordi jeg fra begyndelsen af opfattede den som en kamp mellem åndsmagter. Og ånder er jo det, der er på spil i fastetidens tekster, hvor de onde støder på den hellige Ånd i form af Jesus.

Jeg vil gerne understrege, at jeg ikke ønsker at bagatellisere, at nogen mistede deres kære p.g.a. sygdommen eller fik senfølger, ligesom jeg ikke ønsker at bagatellisere nogen anden sygdom, der kan have dødelig udgang eller ubehagelige senfølger. Min pointe er, at covid-krigen, som en ung digter kalder den, gav os nogle afgørende senfølger som folk, og til at belyse dette, vil jeg læse et digt op af den føromtalt digter, Emil Salzer skrevet i september 2021:

Langt ude / i testkøernes muhen / skriver timerne / den frie viljes nekrolog.

Inden for / i nålestalden / manifesteres / reklamerne der bedrog. / Celeste-Sophie / måtte kradse af på panodiler / for ingen ville sige / hvornår det stoppede.

Nej, ingen ville sige, hvornår det stoppede, fordi alle var angst for døden, og det kom fuldstændig bag på mig, at den angst var så gennemgribende i et folk, der gennemgående er kristent. Mennesker blev bange for at gå i kirke og høre om Jesus, deres frelser. Det viste sig, at coronaen var kommet til et hus, der stod rede, fejlet og prydet. Hvordan nu det?

Mennesket er jo et åndsvæsen. Gud har blæst sin ånde i os fra tidernes morgen, og derfor har vi en naturlig længsel efter ham. Men vi er også skabt af støv, og derfor ved vi, at vi er skrøbelige, når sygdom og ulykke rammer os, og således har vi en iboende trang til at sikre os. I Danmark har vi sikret os ved at indrette os med en velfærdsstat, hvilket er lykkedes så godt, at der færreste af os tror, vi har brug for andet og mere. Vi har således – som noget ganske særegent i menneskehedens historie – gennem flere slægtled kunnet leve ret trygt og ubekymret, og når man er optaget af at opbygge og bevare et hus, der som den danske velfærdsstat kan sikre

én et langt og godt liv, så er der ikke rigtig plads til Ånden. Den fejede vi derfor ud. Men når bugen har fået sit, og man er mæt, så har mennesket stadig en længsel efter ånd, og den længsel kan vise sig i form af en higen efter alvor i tilværelsen. Det – tror jeg – gjorde sig gældende, da billederne af de nu berygtede lastbiler med lig fra det corona-ramte Bergamo i Italien nåede sendefladen. Jeg husker ikke, at nogen dengang overhovedet drøftede, om de mange dødsfald kunne skyldes en demografisk forskel på Danmarks og Italiens befolkning i forhold til alder, eller beskaffenheden af Italiens sundhedsvæsen i forhold til det danske, og at sygdommen her i landet derfor kunne håndteres mindre dramatisk, end den endte med at blive. Det var, som om vi fra dag 1 gik i besættelsestids-mode, som de unge ville sige. Krigsretorikken manglede i hvert fald ikke, ej heller alsangen med Philip Faber eller algangen, når vi vandrede på tilladte steder i passende afstand.

Den erfaring, hele forløbet bibragte mig, var, at det

danske folkestyre i løbet af få døgn var tæt på at indføre fuldt totalitære tilstande; to gange foreslog den daværende regering, at politi og sundhedsmyndigheder skulle have ret til at trænge ind i folks private hjem uden dommerkendelse alene på mistanke om covid-smitte. Det blev heldigvis begge gange forpurret, men jeg husker stadig den ubehagelige følelse, det var at se politiet, der sjældent viser sig her i Nørre Alslev, køre langsomt forbi kirken ved en bisættelse, hvor man klart fik fornemmelsen af at være under observation, ligesom beskeder om at huske at holde afstand tikkede ind på mobiltelefonen fra selvsamme politi. Retten til at forsamle sig i det fri, hvor man jo ellers kunne diskutere sagen, begrænsedes til retten til at demonstrere, den fri næringsret fik et skud for boven med afskaffelsen af den gamle epidemilov, der sikrede de næringsdrivende fuld erstatning ved nedlukning, man sendte den dømmende magt hjem, kirkerne blev som nævnt lukket, overtroen flyttede ind, coronaen blev en religion med sit helt eget

præsteskab i form af virologer og ministre, der afholdt pressemøde på pressemøde og blev mediedarlings.

Dem kunne man heldigvis lade være med at se, hvad jeg også gjorde, men hvad jeg kunne se, var den virkning, nedlukningerne havde på børn, både mine egne og andres. Da børnene efter den første nedlukning måtte komme i skole igen, skulle de vaske og spritte hænder, så huden blev ødelagt. Senere skulle de næsetestes flere gange om ugen, hvilket var meget ubehageligt, og så kom de gentagne opfordringer til os forældre om at lade dem vaccinere med en eksperimentel vaccine, som de ikke selv havde gavn af, nej, de skulle tage den for fællesskabets skyld. Og nu er vi inde ved kernen af den vrede, jeg har gået med siden; for man vidste fra begyndelsen, at børn ikke blev særligt syge af corona. Derimod kunne de smitte andre, de blev omtalt meget grimt af mange mennesker, og man fyldte dem med skyld og skam over, at de kunne komme til at slå andre mennesker ihjel. Man skulle holde sig fra sociale medier

i de dage for at bevare sit gode humør. Værst var det under minksagen, hvor man udkommanderede både politi og militær med dets værnepligtige til at deltage i en operation, der var uigennemtænkt, uordentlig og delvis ulovlig, og som blev vanvittig dyr. Og den retorik, der førtes om minkene som smittekilde, var ikke meget forskellig fra den, der førtes om børnene. Jeg var oprigtig angst på mine børns vegne dengang, og da skolerne atter blev lukket ned, og statsministeren udtalte, at der ikke ville blive lukket op, før hele verden var vaccineret, forsvandt den sidste rest tillid, jeg måtte have næret til regering og myndigheder.

For mig var hele coronaforløbet en opvisning i hedenskab, en form for døds-kult, hvor vi sad med næsen i smittestatistikkerne, og hvor vore børn lærte, at når de voksne bliver bange, så bliver børnene ofret ved at blive indespærret. For vi har f.eks. aldrig lukket landet ned under influenzaepidemier, som er beviseligt farlige for børn og unge. Derfor ramte Salzers digt mig. Han satte

ord på en erfaring, vore børn har gjort sig. Og man bør lægge mærke til, at sprogbrugen om børn og unge ikke har ændret sig; nu er det bare andre formål som krig, de skal bruges til. Der skal indføres værnepligt for kvinder, og børn skal fra skolen af lære at elske Danmark, ikke for Danmarks og deres egen skyld, men fordi man vil have, de drager glade til fronten. Jeg, der er vokset op med en naturlig fædrelandskærlighed, har den grimme fornemmelse af, at folket efterhånden bare er til for magthaverne, og at de med deres herseri spreder generationerne i stedet for at samle. Bare fordi de vil have alvor i tilværelsen.

Men den alvor kan hurtigt nok komme, det ved enhver, der lever et almindeligt liv med dets glæder og sorger, og så er det, man skal vide, hvilken herre, man ønsker at tjene. Der skal man lytte godt efter, for den herre, vi skal adlyde, kan godt tale strengt til os, men han taler altid kærligt. Lad os se på dagens tekster, for de fortæller os noget om, hvordan vor Gud er. I den første taler Herren

gennem Moses. Det land, Herren gav sit udvalgte folk, dyrkede afguder, åndemaner og børneofringer; det er det, der menes med ordene om, at man hos Herren aldrig må lade sin søn eller datter gå gennem ild, og sådan ønsker han ikke, at hans folk skal være. Det vil sige, at overtro ikke skal findes, hvor troen på Gud er. Og så forjætter Moses på vegne af Gud sit folk om, at der af dets midte vil fremstå en profet, som de skal adlyde. Ham møder vi i evangeliet. Det er Jesus Kristus, og han kan jage enhver dæmon på flugt. Men da han kommer, tror hans folk ham ikke. De tror i stedet, at han er i ledtog med den onde selv, og da de vælger ham fra, falder ordene om huset, der står fejet og prydet. For hvor Jesus ikke er herre, der spreder man i stedet for at samle, og det, man lukker ind, kommer til at bringe ulykke. Uanset hvor ondt det gør, er vi derfor nødt til at se på, hvad vi hvad fik vi ud af alle anstrengelserne under da vi dyrkede coronaen, og vi valgte at sprede i stedet for at samle. Det er for nylig blevet dokumenteret, at nedlukningerne blot reducerede dødeligheden med 3,2%

til 10,7%, svarende til 84-304 dødsfald under hele perioden. Resten af mulige dødsfald blev afværget, fordi vi af os selv passede på hinanden, viste os som ansvarlige mennesker. Og så taler vi i øvrigt ikke om de kræftdiagnoser, der blev stillet for sent, de operationer, der blev udsat på ubestemt tid med lav livskvalitet for de ramte til følge, vi taler ikke om mistrivsel, som ikke bare ramte de unge, men også de gamle, som aldrig fik lov at bestemme, om de helst ville have nærhed af deres kære den sidste tid, eller om de hellere i ensomhed ville leve lidt længere. For corona skrev den frie viljes nekrolog.

Det var min personlige beretning. Det, der bragte mig igennem det hele, var at læse evangelierne om ham, der aldrig holdt sig selv tilbage, men kom for at frelse de fortabte, ham, der overvandt angst og døden, og som er den eneste, der er værd at holde fast i, også som folk, fordi vi med ham bliver lys og skal leve som lysets børn, fordi lysets frugt er lutter godhed, retfærdighed og sandhed. Og hvor alt dét er, der er Guds rige.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og
Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig
Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen